

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1736-05-12)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1736-05-12)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 60. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000023.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christianiad. 12te May 1736.

Welædle og Velbr Hr Lustitz-Raad!

Dend Mand, mand heldst omgikkes med og mand gjerne flittigst correspondérede, maa som oftes [sic] staa tilbage, saa bagvendt er det med os i vores usle Liv, og hvis ikke var, havde sandelig Hr Lustitz Raad før faaed Svar paa sit Allerkiærste Brev af 2 5de passato⁶; leg vilde gjerne til Giensvar sige Hannem meged i faa ord, havde jeg Materie, Tid og Forstand til at drage det Kort sammen. Uden videre jndgang maa jeg skride til Hoved Texten og til det, mig sandelig ligger meest paa Hierted, som er oprigteligen at Takke Hr Lustitz-Raad for all den Godhed, Venskab og Troefasthed, Hand har vildet lade see i at ophøre mig en god Karl til min Søn, der ankom her Himmelfarts-Aften⁷; En Dag-Væler vilde hentyde til Himmel-Færd eller Him s. 61melfalden; Jeg nøyes med simplement at ønske, spaae og vente mig alt got af Hannem, videre Kand mit omdømme endnu ej gaa; In forma et figura simus faciles, modo de Re conveniamus, og troer jeg, at den défaut de Cuirasse var stærkere falden i øynene, dersom vi ej dertil havde været preparéred. Jeg kand ej Just sige om ham (skiønt ingen eller faae af vores Quinder nøyes dermed) som Folk er fleest; dog har vores Visionarii for faa Aar siden seet større Høye i Maanen end denne Tue; det Lidet, jeg har haft stunder at Tale med Hannem den Korte Tid, har jeg dog fastsat Hands Løn og det efter Hr Lustitz-Raads gode betænkning. Om Princesses Malabares heeder det, om jeg Tør sige, Les beaus Esprits se rencontrent; thj her har vi fordømt Bogen paa samme fundamenten som en Galimathias, der intet concludérede, mens skiulte hemmeligen en haaben blasphem-Forgift, skiønt jeg ej havde den ære at Kiende Prince Fanferedin¹, jeg dog har skrevet om til Holland for at gjøre Kundskab med, som er da en Ny-obligation, jeg faar Hr Lustitz-Raad, der har procurered mig samme.

Skrifted om confirmationen, jeg ej nok som kand takke for, og Hr Lustitz-Raad maa lide paa ej derunder at compromittéres, er i mine Tanker Excellent, og viiser Stiilen Faderen til Barned, om Hand aldrig havde vildet røved sit Navn ved Literas Initiales, bare jeg savner de Hannem sædvanlige Exotiske Gloser, og maa Hand samme Tid ej have havd Dictionaire Neologique ved Haanden².

leg skal med flid see at faa de særdeelis ord og Talemaader af alle districter her i Riged; Af deres Etymologie kand jeg gjøre sig mange Giß-ninger og inferére mange slags Ting in historia Antiqua, mens i de slags Materier fattes os her endog Semi-Docti. leg gestaar gjerne, at Corinna eller Corisca siunes mig at paa sig bedre paa Avanturen end Corolina, mens in Idiomate har jeg mægteligen taget feil, thj efter Italiensked eller Gredsked (Venia Professoris Græcæ Linguæ sit dictum) avles ej lætteligen Børn, Mens ved Underviisning i det Hebraiske Kand en god Rabbin vel opvecke nys-gierighed om icke begierlighed til præputium, og vilde jeg ønske Deres HEr Collega vilde overtage sig dend Comoedie af l'Amour Rabbin p. p.³. Det turde maaskee lykkes bedre for Ham end Historia Patriæ⁴. Den Frandske Dames Historie med sin Hebraiske Sprog-Mester har Poussin Imitéred med Urbano Rubéis, der, lige saa ilde Klæd, lærde Si. Frue Grevinde Schack s. 62Italiensk¹. Doctor Paris² er det Kuns gaaet slet i Friderichs-hall, hvor Apo-theckeren efter de dennem forundte Privilegier har hændet Dom over Ham for meere, end Hands Krop og heele formue er værd; thj paa Hands Erudition og Latinitæt skal ingen gjøre beslag, mens Hand kand sige som le loueur i en anden meening³:

Tu peus me condamner, ô Justice, Ennemie,
Pour me faire payer, par bleu, le t'en défie,
Car le n'ay pas le sôl — — — — —.

Skiønt vore Qvinder ere Ilter, vil vi haabe til Middel og Formue ved den sidste Laas for Pung; Laas for Mund lader sig sandelig saa let hos dem ej gjøre, Mens vel at lade dem snakke for sig, der ikkuns er Munds-Veyr, naar udgiften er reede Penge; nu har de Hierter lige saa ondt ved at blive af med deres dyrebare Ting, som mangan Een har taget sig det nær og gaaet sin Mand vel nær for at faa dem anskaffed; mens Kommer Forordningen ej ud cum notis, da vil et Eget collegium Stiftes for Responsa, hvor jeg ej forlangede at præsidére.

Hr Lustitz-Raad Høyer har gjort mig den ære at sende mig sin disputation de Ideis Iuris consulti Danici, mens Hand skal forhen have udgived een de Eo quod Iure Belli licet in Minores⁴. Jeg havde gjerne alle dißlige Ting, som Trykkes i Kiøbenhavn, jeg veed ej rettere, end mand jo for en viß aarlig afgift Kand faa det tilsammen, En Enkelt pièce hid og did at Kaste øye i, det øvrige at Klæde steege med; Det skulde gjøre mig ondt, om min gode ven Horboes disputation om den proportional harmonie eller Bißmer Vecht blev af det slags⁵. leg Kand ej noksom fuldtakke Hr Lustitz-Raad for communication af Sin lærde correspondence; leg gratulérer meest dem, Hand skrifver til, mens, par charité bien ordonnée, allermeest mig sielf med, der har maatted faaed det at læse og med saa stor Fornøjelse har læst det, at jeg vilde Hr Lustitz-Raad herved vilde errindre sig og betænke, at Gratiarum actio est ad magis dandum invitatio.

Herfra falder intet at melde uden tragique og funeste Ting; Een Mand hængt sig i sin Koenes Væv, en anden slaget Hest og Karl ihiel og nedgraved dem begge for et par Dalers Penge; Een Mand skaared sin sig Sielv

Rantzau, Christian, *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram,*

ophengte Koene saa betids need, at Hand fik Sparked Liv i Hende og Løfte af Hende aldrig at gribe til sli­ g Middel meere; En anden udædisk kvinde har med en øxe Myrdet sin 7 à 8 Aars Daatter, Hun havde sendt til Bagerens forgiæves efter Brød, eftersom Manden sielf hellere vilde drikke alting op end unde Koene og Børn deres ophold; Moderen derover keed af Livet vilde af Kiærlighed dog først see sit Barn vel forsyned og glæder sig endog endnu s. 63inderligen, da det 4de Dagen er død; derefter maatte mand vel spørge Amor Cujus Generis??

Det Venskab og den Estime, jeg har for Dem Hr lustitz-Raad, veed jeg er af den rette art, som oprigteligen forsikkres af Høytærede Hr lustitz- Raads

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau.

P. S. At dette er skreved med en jeg vilde ønske gandske fremmed Haand, beder jeg at undskylde, saa slet er det; et tilfælde i min hindrer mig sielv at skrive. Indsluttede fra Monrath er HEr lustitz Raad vel saa god at see befodret sampt mit Exemplar af Biblia Naturæ, jeg har sendt min Otto Subscriptions Seddelen til, imodtaget. Ieg forbliver alletider igien til tieniste.

Udskrift: A. Monsieur Monsieur Gram, Conseiller de lustice, Historiographe, Archivaire et Bibliothequaire de S. M. le Roy de Danmarc, Norvêgue p. p. a Copenhague ¹.